

02 באוגוסט 2012

לכבוד
עו"ד משה לדור
פרקליט המדינה
באמצעות: המחלקה לחקירות שוטרים
רח' חרטום 8, הר חוצבים
ת.ד. 45208, ירושלים 91450
בדואר ובפקס: 02-6467794

שלום רב,

הנדון: ערר על החלטת המחלקה לחקירות שוטרים על סגירת תיק החקירה מס' 21/12

בעניין הקטין ע' ז' ת.ז. -----

1. **אנו פונים אליך בערר על החלטת המחלקה לחקירות שוטרים בתיק 21/12 על סגירת תיק החקירה בעילה של חוסר ראיות, בהתאם לסעיף 64(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, בבקשה כי תורה למצות את הדין עם השוטרים המעורבים בתקיפתו האלימה של הקטין ע' ז' (להלן: הקטין).**
2. **כפי שיפורט להלן, האירוע המדובר מעלה חשדות כבדים לביצוע עבירות פליליות חמורות כלפי הקטין מצד השוטרים החשודים, וביניהן תקיפת קטין או חסר ישע על פי סעיף 368 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (תוך גרימת חבלה של ממש, עבירה על פי סעיף קטן (א), שדינה 5 שנות מאסר, או תוך גרימת חבלה חמורה, עבירה על פי סעיף קטן (ב), שדינה 7 שנות מאסר).**

תיאור האירוע

3. **מעדותו של הקטין במחלקה לחקירות שוטרים עולה, כי ביום 21.12.11 יצא הקטין בשעות אחר הצהריים מביתו לכיוון בית סבו בעיר העתיקה. בדרכו נקלע למה שהתברר לאחר מכן כהלוכת חתונה, ולמרות שלטענתו המשיך בדרכו ולא עשה דבר, הוא הותקף על-ידי מספר שוטרי מג"ב אשר הפילו אותו על הרצפה והכו אותו באלות בכל חלקי גופו. כתוצאה מהמכות, נפצע הקטין, ונאלץ לפנות למיון לקבלת טיפול רפואי.**
4. **מעדויות השוטרים במח"ש עולה, כי אכן הייתה תהלוכת חתונה באותה עת, ומשתתפי התהלוכה החלו לזרוק לעברם פחיות שתייה. לטענתם, הם ראו את הקטין זורק פחית ולכן תפסו אותו על-מנת לעוצרו. לאחר שהשתלטו עליו בכוח, הנחה אותם הקמב"ץ, פקד י" י, להעביר את הקטין לתחנת המשטרה שבעיר העתיקה. השוטרים מציינים בעדותם, כי בדרך לתחנה, נחסמו על-ידי תושבים, אשר ניסו למשוך את הקטין מידם. במסגרת ההתקהלות סביבם, חשו השוטרים מאוימים ועל-כן ירו שלוש יריות באוויר. בעקבות היריות אכן התפזרו האנשים, והשוטרים**

המשיכו בדרכם לתחנה. כאשר הגיעו לתחנת המשטרה, לאור פציעותיו של הקטין, הזמינה המשטרה אמבולנס לתחנה אשר פינה אותו בליווי משטרת לבית החולים הדסה עין כרם שם קיבל טיפול רפואי. כאשר סיים את טיפולו, הוחזר לתחנת המשטרה לחקירה שבסיומה שוחרר בערבות ללא תשלום.

הפניה בבקשה לחקירה והחלטת המחלקה לחקירות שוטרים

5. כבר בעת חקירתו בתחנת המשטרה ביום האירוע, הודיע הקטין כי הוא מעוניין להתלונן על שלושה שוטרים אשר השתמשו נגדו בכוח בלתי סביר. כשבוע לאחר מכן, ביום 1.1.12 הגיע למחלקה לחקירות שוטרים למסור עדות בנוגע לפרטי האירוע. בסיום העדות מסר את מסמכיו הרפואיים אשר צורפו לתיק החקירה.

6. בהמשך לתלונתו של הקטין, ביום 17.1.12 נשלח מכתב מטעם ארגון "בצלם" אודות האלימות שננקטה כלפיו. למכתב צורפו תמונות הפציעות שלו מיום האירוע בבית החולים, וכן מסמכיו הרפואיים.

העתק מכתב "בצלם" מיום 17.1.12 מצורף ומסומן **כנספח א'**.

7. ביום 29.5.12 התקבלה הודעה מהמחלקה לחקירות שוטרים שהחקירה הסתיימה והוחלט לסגור את התיק בעילה של חוסר ראיות. נאמר בהודעה כי "ניתוח הראיות והגרסאות השונות העולות מחומר החקירה, הביאו לכלל מסקנה, כי סיכוויי ההרשעה בתיק אינם סבירים."

העתק החלטת המחלקה לחקירות שוטרים על סגירת התיק מחוסר ראיות מיום 29.5.2012 מצורף ומסומן **כנספח ב'**.

8. בעקבות ההחלטה על סגירת התיק, ביום 10.6.12 פנה "בצלם" בבקשה לצילום חומר החקירה בתיק. ביום 19.7.12 תיק החקירה צולם, אולם לאחר עיון בחומרי החקירה התברר כי חסרים בתיק חומרים אשר רשומים ביומן החקירות. נוכח זאת, פנה "בצלם" ביום 25.7.12 למחלקה לחקירות שוטרים בבקשה להשלמת חומרי החקירה. עד היום טרם התקבלה תשובה לבקשה זו, ועל-כן אנו שומרים לעצמנו את הזכות להגיש תוספת לערר זה או ערר מתוקן, המתייחס לחומרים הנוספים, ככל שאלו יהיו רלוונטיים.

העתק הבקשה להשלמת חומרי חקירה מיום 25.7.12 מצורף ומסומן **כנספח ג'**.

9. כמו-כן, ביום 28.6.12 פנינו למחלקת עררים בבקשה להארכת מניין הימים ב-30 יום על-מנת שנוכל לעיין בחומר החקירה ולהסתמך עליו בכתיבת הערר. ביום 25.7.12, אושרה בקשתנו להארכת מועד מניין הימים עד ליום 7.8.12.

העתק החלטת מחלקת עררים לעניין בקשתנו להארכה מיום 25.7.12 מצורף ומסומן **כנספח ד'**.

חוסר ראיות

10. **אנו סבורים כי ההחלטה לסגור את התיק מחוסר ראיות אינה סבירה.** הראיות הקיימות בתיק החקירה מהוות תשתית ראייתית מספקת על-מנת להגיש כתב-אישום כנגד השוטרים המעורבים, יוסי בן סימון, בן אביטן ויהודה מכלוף. כפי שיפורט להלן:

א. מלבד עדותו של הקטין בתחנת המשטרה ובמחלקה לחקירות שוטרים בנוגע לאלומות הקשה אשר ננקטה כלפיו, ישנם אף מסמכים רפואיים ותמונות מיום האירוע, שמהן עולה באופן חד משמעי, כי בסיום אותו יום, ולאחר ההיתקלות האלימה עם השוטרים, **הוא היה פצוע באופן חמור - אחת האצבעות בכף ידו השמאלית נשברה וגובסה, אפו דימם ונראה פצוע, ראשו היה פצוע גם כן וסימנים כחולים מילאו את גבו.** אלו ראיות, אשר עולות בבירור הן מהתמונות, הן מהמסמכים הרפואיים, והן בהערת החוקר אשר חקר את הקטין ביום האירוע בתחנת המשטרה (שורות 3-4 להודעת חשוד).

ב. בעדותו של הקמב"ץ שהיה אחראי על האירוע, י"י, במחלקה לחקירות שוטרים, הוא מציין בפירוט, כי כאשר הגיע למקום האירוע, ראה שלושה שוטרים, ביניהם השוטר י"מ' (שורות 20-21 לעדותו של י"י במחלקה לחקירות שוטרים), מכים את הקטין באלות כאשר הוא שכוב על הרצפה. וכך נאמר בעדות: "כאשר הגעתי לקמרוניס ראיתי מקומי שרוע על הרצפה ושוטרים מנסים להשתלט עליו כאשר האלות שלהם מונפות והכו בו ברגליו, מיד עם הגיעי ביקשתי להפסיק את הכאת הבחור עם האלות..." (שורות 21-23 לעדות השוטר במח"ש) לאחר מכן, כאשר נשאל האם לדעתו הייתה הצדקה להכאת הקטין שהיה על הרצפה באלות, ענה: "זה היה חלק מביצוע מעצר בתוך המון זועם, יכול להיות שהיה אפשרי להשתלט על החשוד בדרכים אחרות..." (שורות 10-11 להמשך עדות השוטר ממח"ש)

11. אם כן, מלבד הראיות הרפואיות, ומלבד גרסתו של הקטין, ישנה גרסה תומכת של שוטר, אשר ראה במו עיניו את האלימות כנגד הקטין, ואף מציין במילותיו כי לדעתו לא היה בכך צורך. האם לא די בראיות חותכות אלו?

12. בנוסף לאמור לעיל, יודגש כי מעדויות השוטרים כפי שעולות מחקירתם במחלקה לחקירות שוטרים, לא ניתן לקבל כל הסבר מניח את הדעת לשימוש המופרז בכוח אשר הוביל לתוצאות הפיסיות הקשות של הקטין מההיתקלות עימם.

13. אף כי נראה שאין ספק לגבי זהותם של שלושת השוטרים המעורבים בתקיפת הקטין, יוער כי לגבי השוטר י"מ' אין כל עוררין לגבי מעורבותו בתקיפה לאור העדות החד משמעית של השוטר י"י ושל הקטין אשר זיהו שניהם את י"מ' כשוטר שהיה מעורב בתקיפה.

14. נזכיר, כי על פי סעיף 62(א) לחוק, על-מנת להעמיד אדם לדין יש להראות כי ישנן ראיות מספיקות להגשת כתב אישום, ואין צורך בראיות המגבשות בוודאות הרשעה, שכן אז מתייטר הצורך בניהול משפט (בג"ץ 5817/08 עראמין נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 11 לפסק דינה

של כבוד הנשיאה (לא פורסם, 10.7.2011) (להלן: **עניין עראמין**). לאור כל האמור לעיל ישנו מקום להעמיד את השוטרים בפני בית משפט בכדי לברר את האמת ולמצות את הדין עימם.

פגמים בגרסאות השוטרים

15. אף שלטעמנו די בראיות הקיימות כדי להעמיד לדין את שלושת השוטרים המעורבים באירוע, קיימים בנוסף לכך מספר פגמים בגרסאות השוטרים, אשר פוגעים באמינותם ויש בהם כדי לחזק את גרסתו של הקטין. כך למשל, למרות שהשוטר י"י מציין בפירושו, כי ראה את השוטרים מכים את הקטין באלות, שניים מהשוטרים החשודים מציינים בעדותם במח"ש כי לא נתנו לאף אחד מכה עם האלה (שורה מספר 115 לעדותו במח"ש של השוטר י"י מ' ושורה מספר 61 לעדותו במח"ש של השוטר י"י ב').

16. נוסף על כך, מדו"חות הפעולה של השוטרים שהיו מעורבים באירוע, י"י ב', ב' א' ו-י"י מ', אשר נכתבו בהגיעם לתחנת המשטרה, עולה החשד, כי הגרסאות שלהם למקרה תואמו מראש – מספר משפטים חוזרים על עצמם בניסוח כמעט זהה, בשלושת הדו"חות. כך למשל, שלושתם מציינים בניסוח כמעט זהה לחלוטין כי "יש לציין כי עד לאותה נקודה העצור התנהג רגיל ולא ביקש סיוע כלשהו" (הנקודה אליה השוטרים מתייחסים הינה הנקודה בה לטענתם הגיעו לרחוב בד ונחסמו על-ידי תושבים). כמו-כן, שלושתם מתארים בניסוח זהה את לבוש העצור: "קפוצ'ון פסים כחול לבן שחור", וזאת בניגוד לתיאור שמסר החוקר שחקר את הקטין בהגיעו למגרש הרוסים (טרנינג אפור עם פס לבן). יש בדברים אלו כדי להעיד על פגם באמינות גרסאות השוטרים וראוי היה, לכל הפחות, כי מח"ש יעמתו את השוטרים החשודים עם החשד לתיאום הגרסאות.

17. יוער, כי גם על פי פסיקת בג"ץ, "**אין לסמוך על הודעות השוטרים או המעורבים שנמצאים במצב של נטייה טבעית להתגונן**" (עניין עראמין פסקה 15 לפסק דינה של כבוד הנשיאה). לעניינו, עולה חשד כי התגוננות השוטרים נובעת מניסיון להסתיר את תקיפתו של הקטין.

18. לסיכום, לאור האמור לעיל, החלטת מח"ש לסגור את התיק מבלי להגיש כתב אישום הינה בלתי סבירה ואף מקוממת. מדובר באירוע של תקיפת קטין על ידי שוטרים שתוצאותיו החמורות מגובות במסמכים רפואיים ובתמונות. באופן יוצא דופן, תקיפת הקטין אף מגובה בעדות של שוטר שהיה נוכח באירוע. לאור זאת, אין ספק כי בתיק החקירה הצטברו ראיות מספיקות לצורך הגשת כתב אישום. בנסיבות כאלה, סגירת תיק החקירה פוגעת באינטרס הציבורי למצות את הדין עם השוטרים האלימים ומעבירה מסר של השלמה עם התנהגות חמורה זו.

19. נודה לתשובתך בהקדם.

בכבוד רב,

נסרין עליאן, עו"ד